

LIETUVOS GYVENTOJŲ AKLAUSA

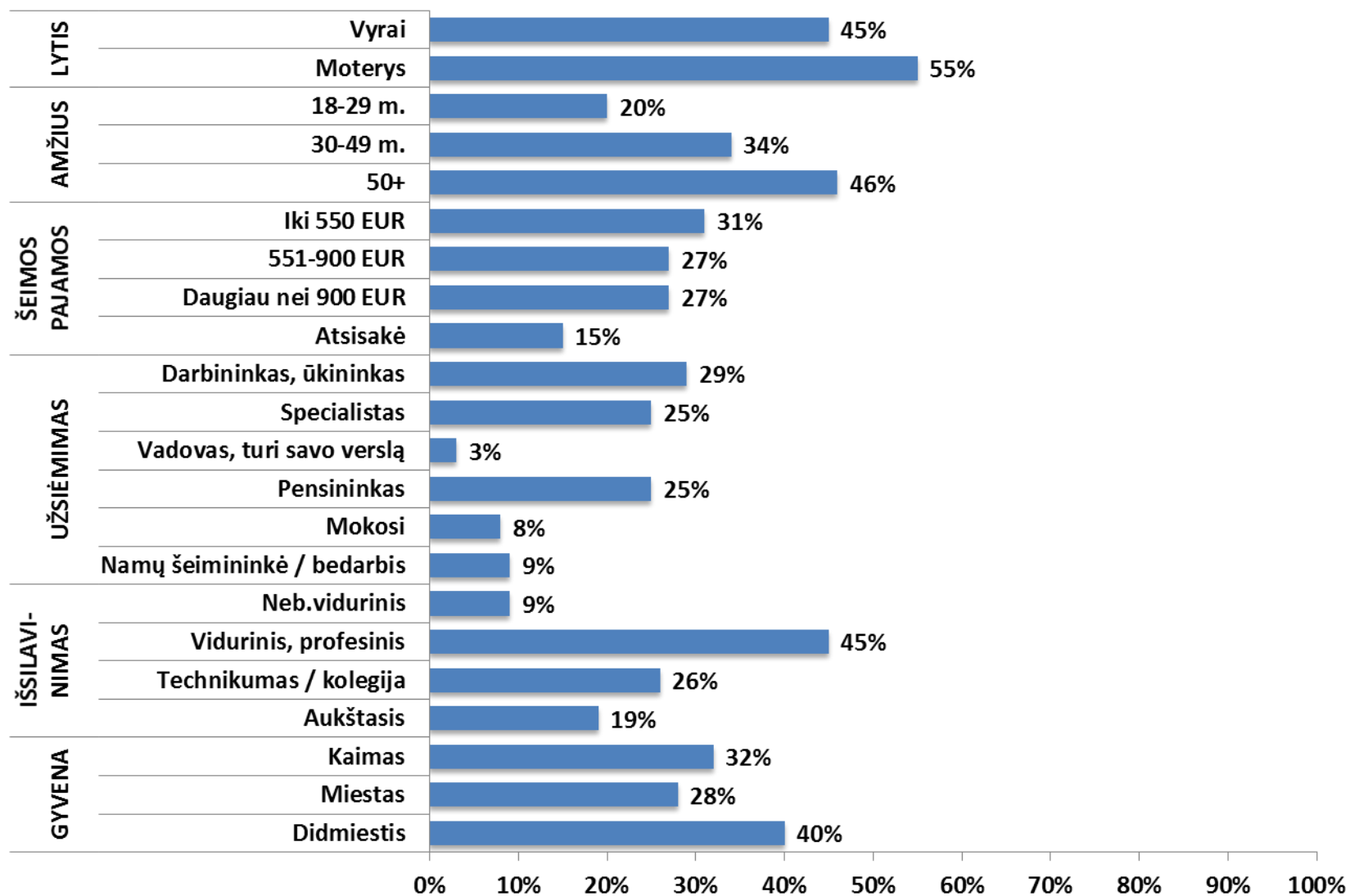
Užsakovas – UAB „Lrytas“

pagal sutartį su Valstybine ligonių kasa vykdamą projektą „Sveikas!“

2016 m. vasaris

- ❑ Bendra Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanija “Baltijos tyrimai” 2016 m. vasario 9 – 16 d. atliko Lietuvos gyventojų apklausą apie sveikatos apsaugą. Apklausa buvo atliekama kaip Lietuvos Nacionalinio Barometro dalis. Iš viso apklausta 1000 Lietuvos gyventojų nuo 18 metų, 120 atrankos taškų.
- ❑ Tyrimo rezultatai atspindi 18 metų ir vyresnių Lietuvos gyventojų nuomonę pagal lytį, amžių, išsimokslinimą, gyvenvietės tipą. Rezultatų paklaida tokio dydžio imčiai neviršija plus/minus 3 proc.
- ❑ Respondentų atranka: atsitiktinė maršrutinė (pagal gimtadienio taisyklę)
- ❑ Apklausos metodas: asmeninis interviu respondento namuose.
- ❑ Patikrinimas: 10 proc. kiekvieno interviuierio užpildytų anketų tikrinimas telefonu (esant galimybei) arba lankantis respondento namuose. Visos užpildytos anketos tikrinamos vizualiai.

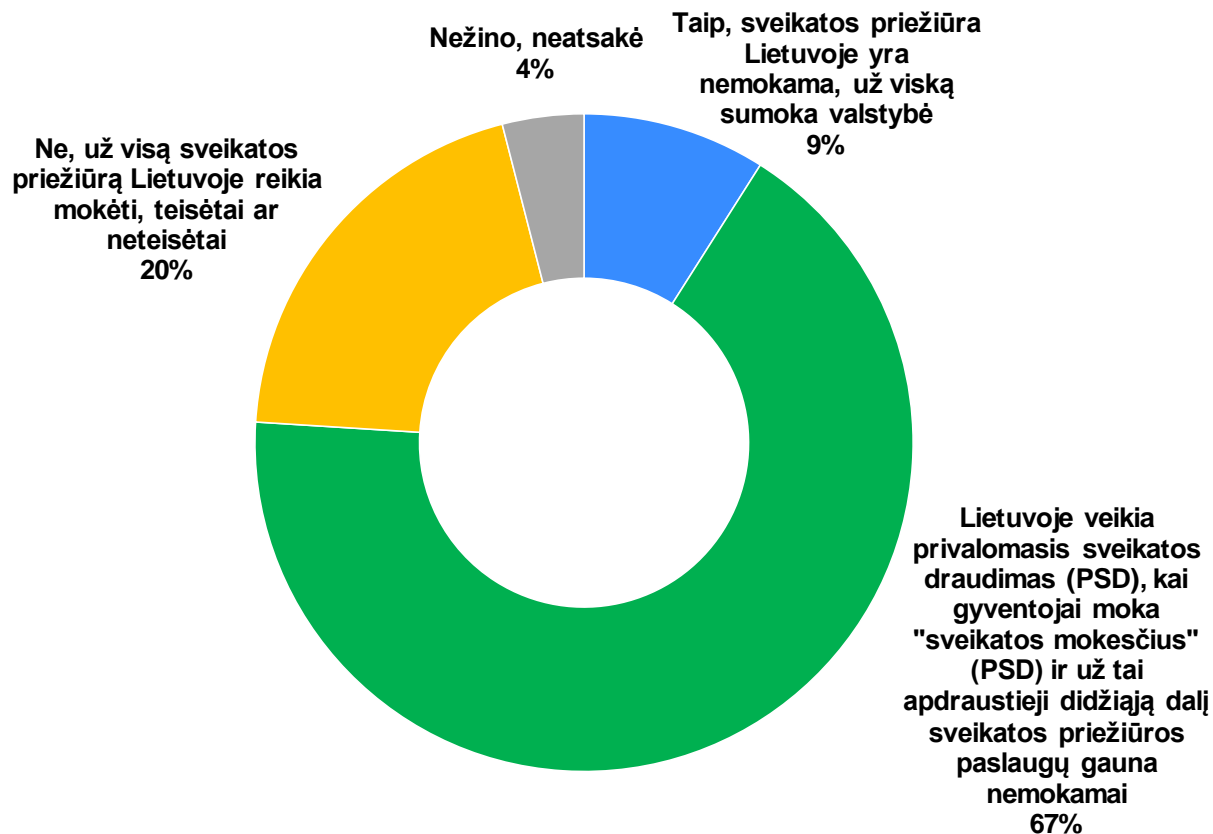
APKLAUSTŲ GYVENTOJŲ SOCIO-DEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

PAGRINDINIAI REZULTATAI

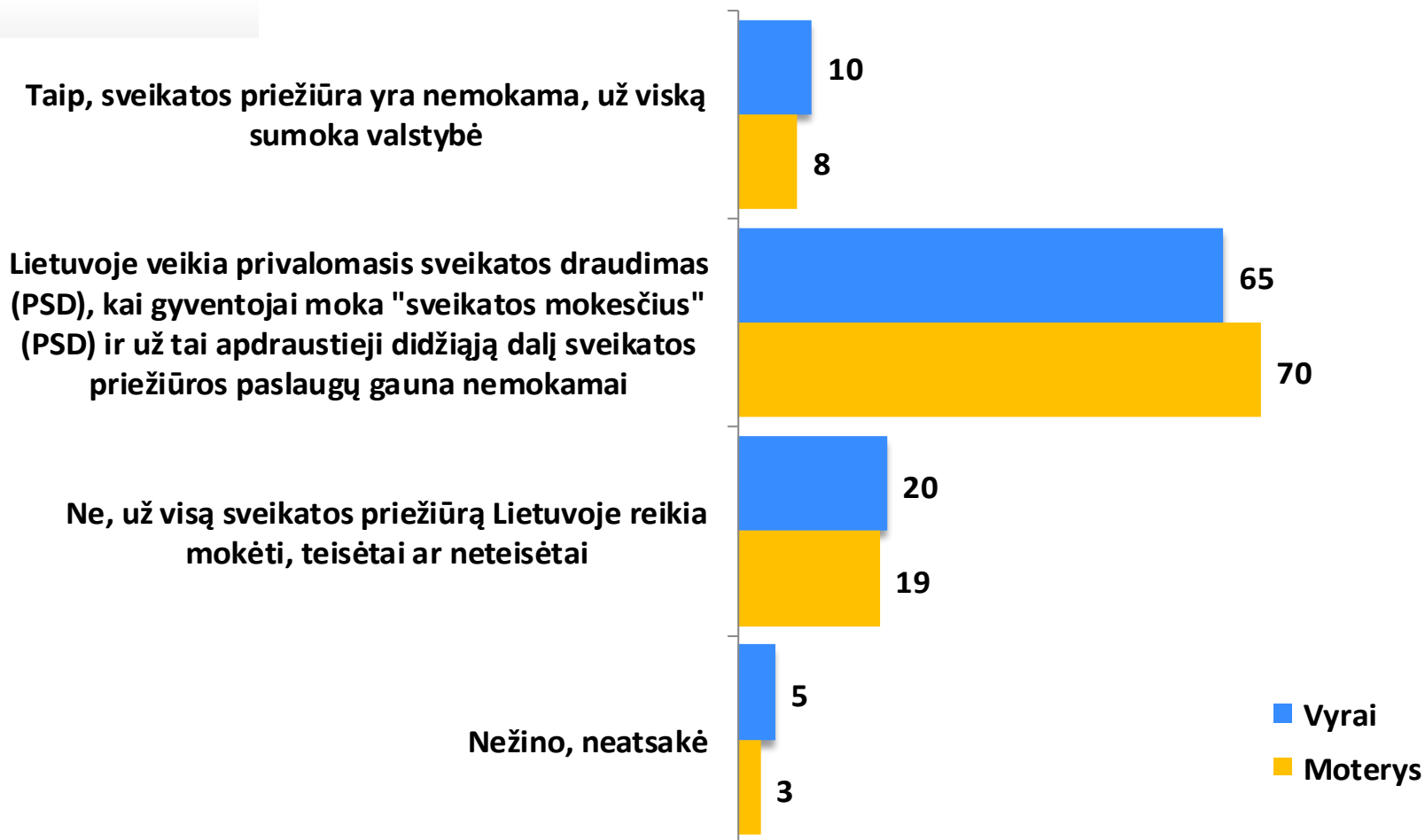
KAIP JŪS MANOTE, AR DIDŽIOJI DALIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LIETUVOJE YRA NEMOKAMA? SU KURIUO IŠ ŠIŲ TEIGINIŲ JŪS LABIAUSIAI SUTINKATE?

Visi respondentai (%)

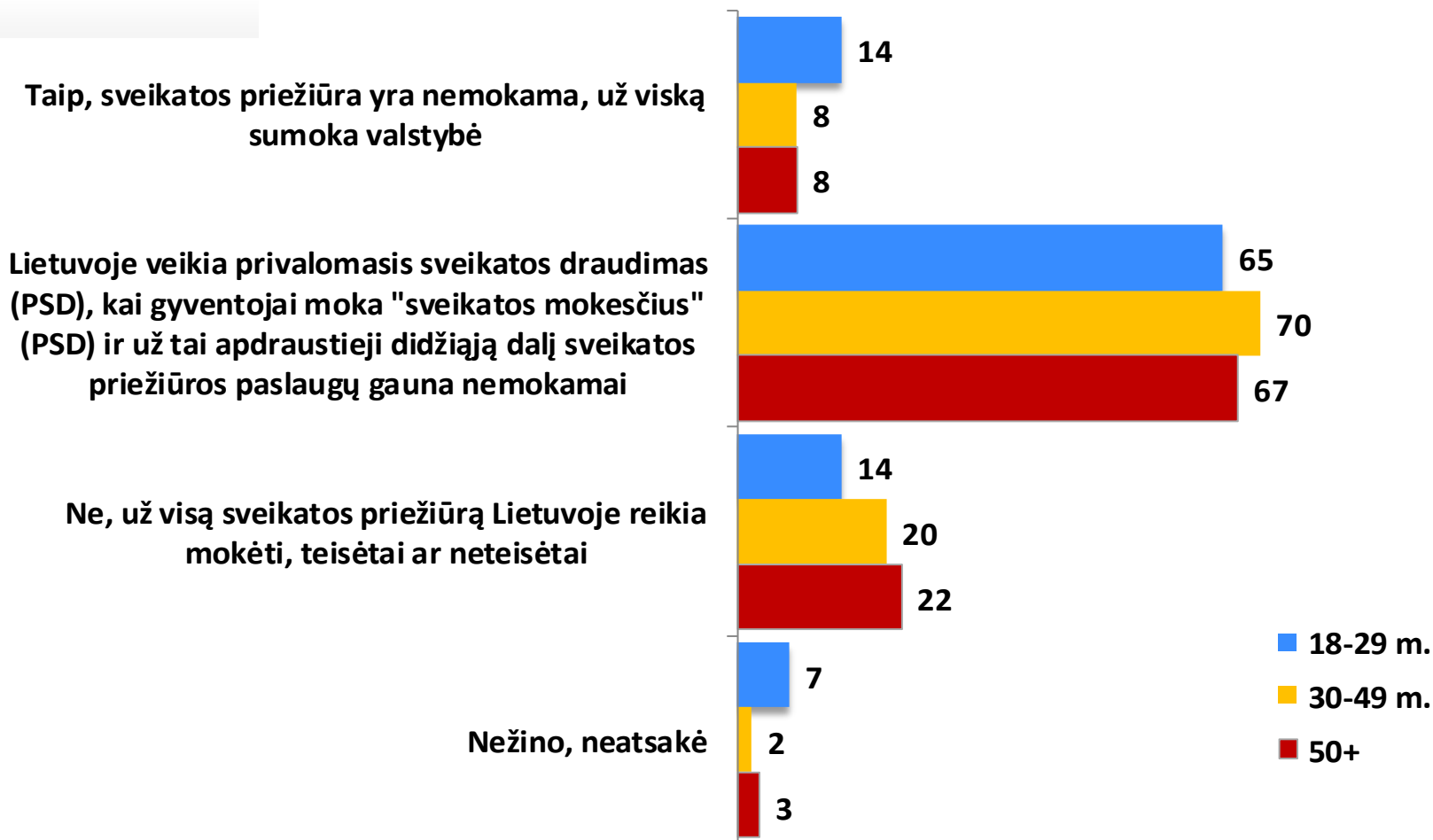
KAIP JŪS MANOTE, AR DIDŽIOJI DALIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LIETUVOJE YRA NEMOKAMA? SU KURIUO IŠ ŠIŲ TEIGINIŲ JŪS LABIAUSIAI SUTINKATE?

Visi respondentai (%)

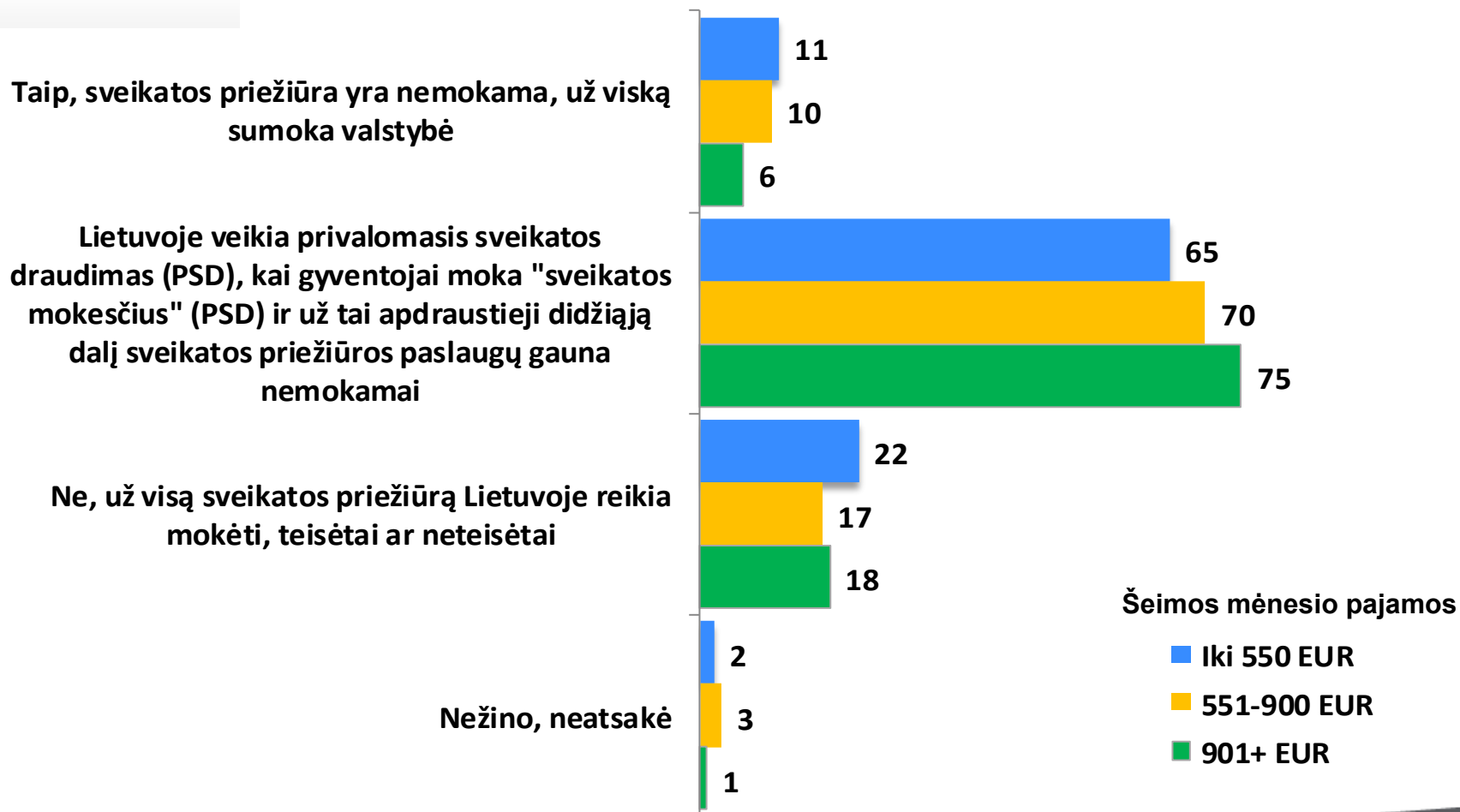
KAIP JŪS MANOTE, AR DIDŽIOJI DALIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LIETUVOJE YRA NEMOKAMA? SU KURIUO IŠ ŠIŲ TEIGINIŲ JŪS LABIAUSIAI SUTINKATE?

Visi respondentai (%)

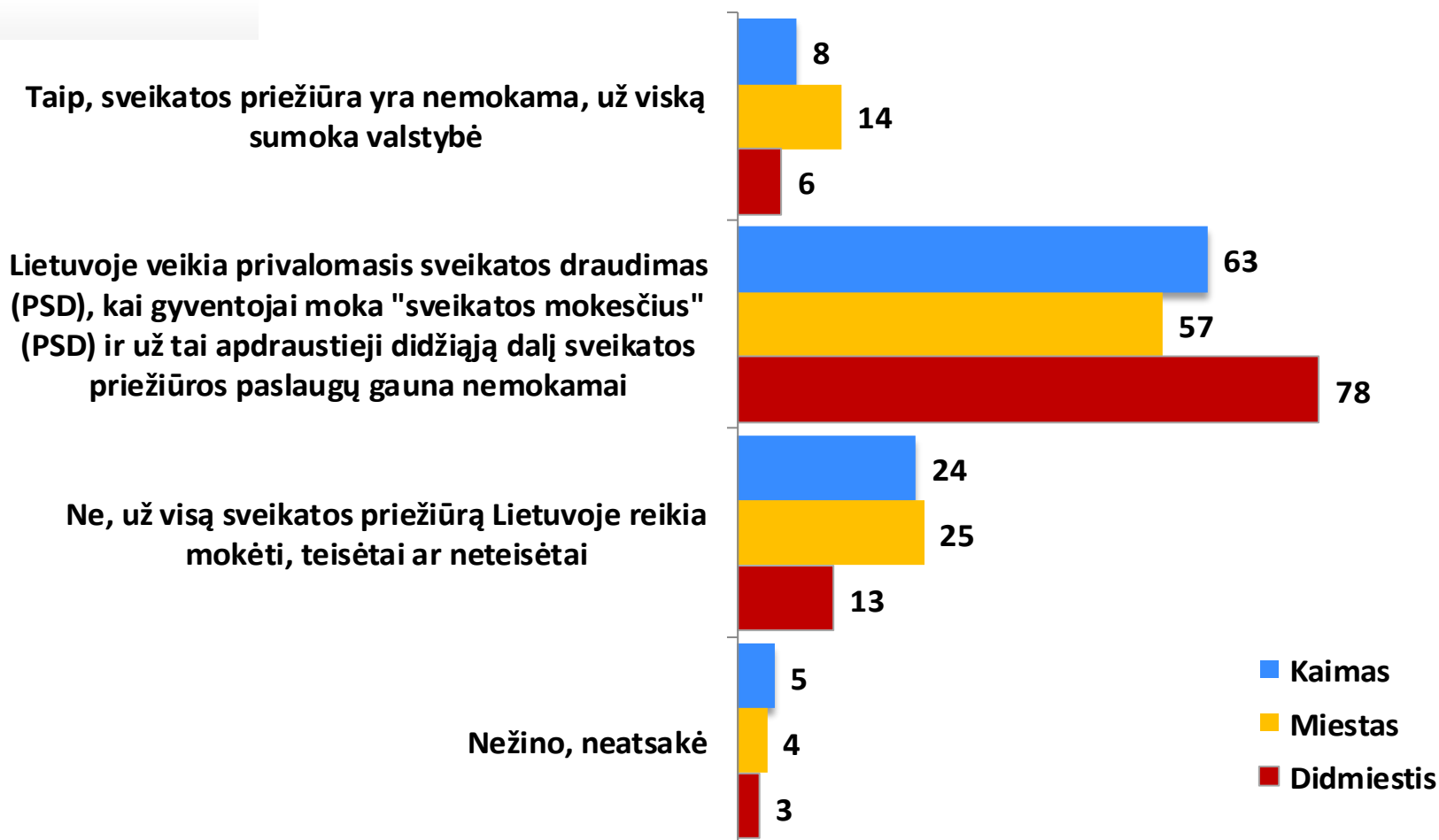
KAIP JŪS MANOTE, AR DIDŽIOJI DALIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LIETUVOJE YRA NEMOKAMA? SU KURIUO IŠ ŠIŲ TEIGINIŲ JŪS LABIAUSIAI SUTINKATE?

Visi respondentai (%)

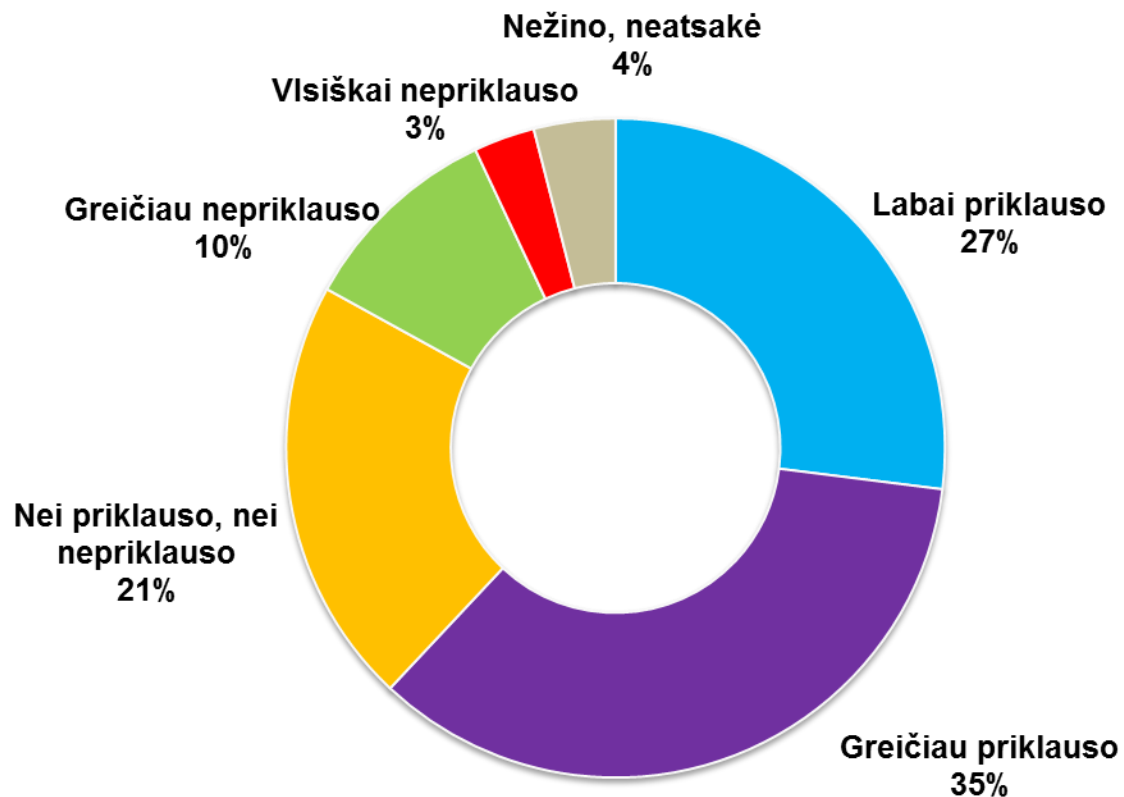
KAIP JŪS MANOTE, AR DIDŽIOJI DALIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LIETUVOJE YRA NEMOKAMA? SU KURIUO IŠ ŠIŲ TEIGINIŲ JŪS LABIAUSIAI SUTINKATE?

Visi respondentai (%)

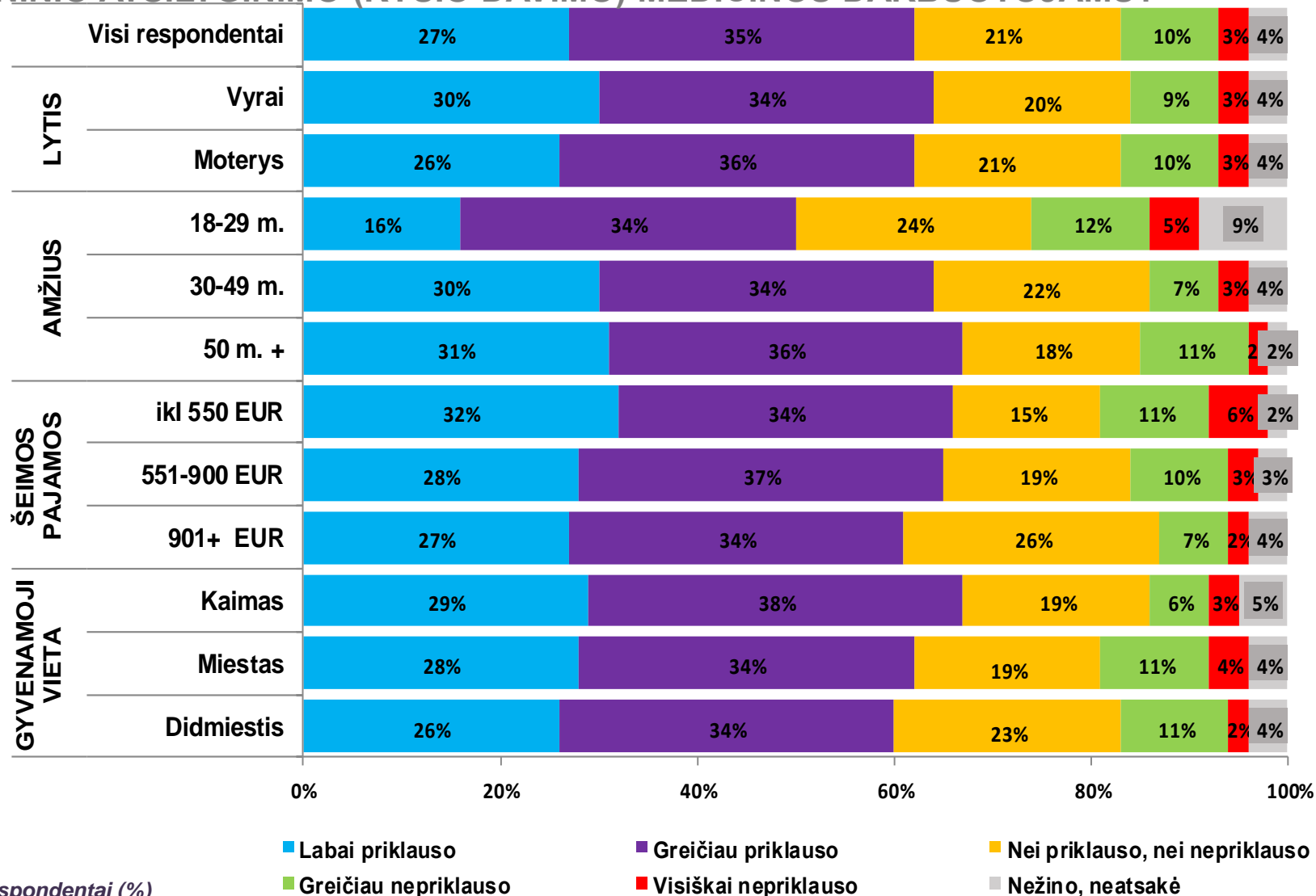

KAIP JŪS MANOTE, AR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KOKYBĖ PRIKLAUSO NUO ASMENINIO ATSILYGINIMO (KYŠIO DAVIMO) MEDICINOS DARBUOTOJAMS?

Visi respondentai, %

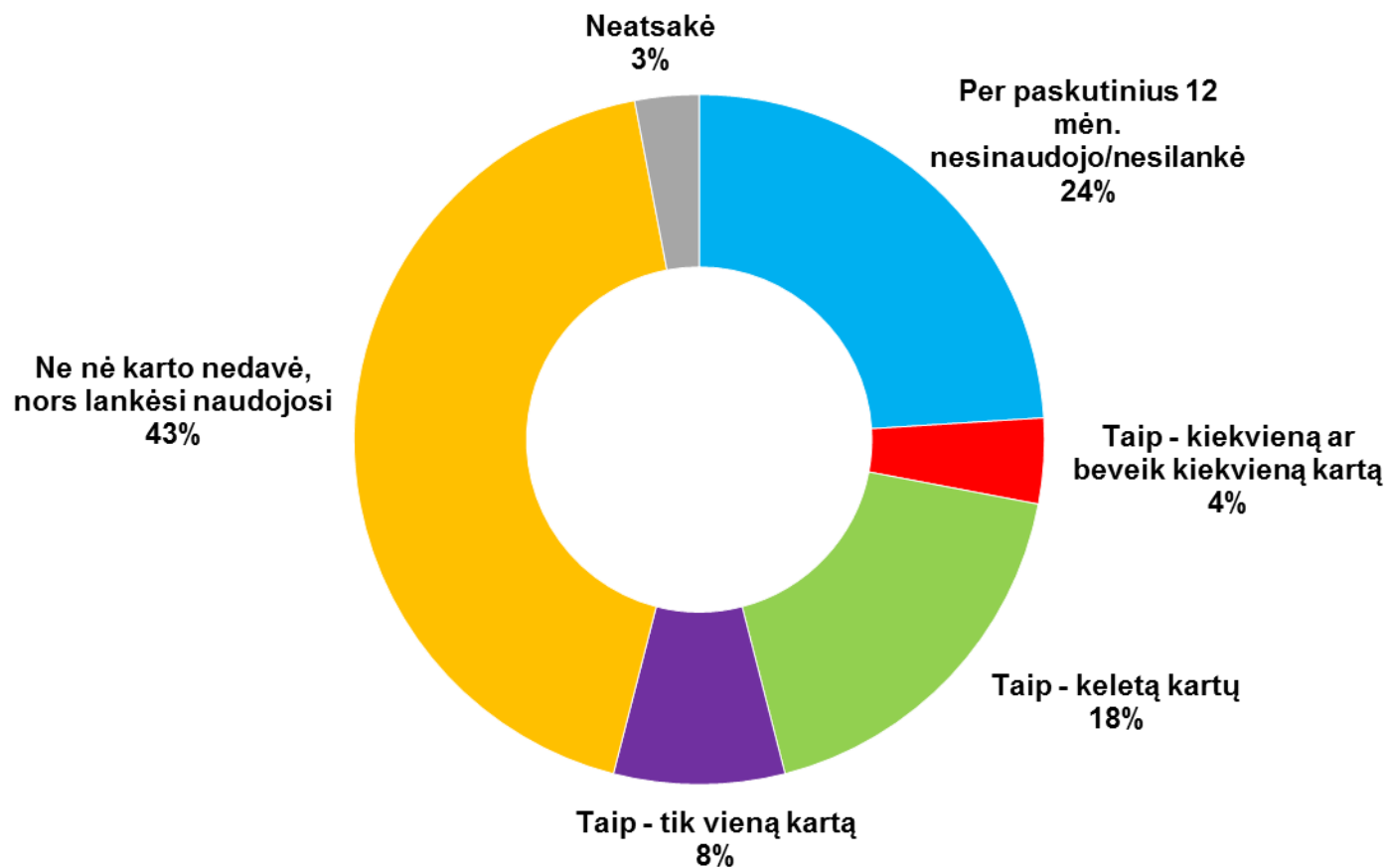

KAIP JŪS MANOTE, AR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KOKYBĖ PRIKLAUSO NUO ASMENINIO ATSILYGINIMO (KYŠIO DAVIMO) MEDICINOS DARBUOTOJAMS?

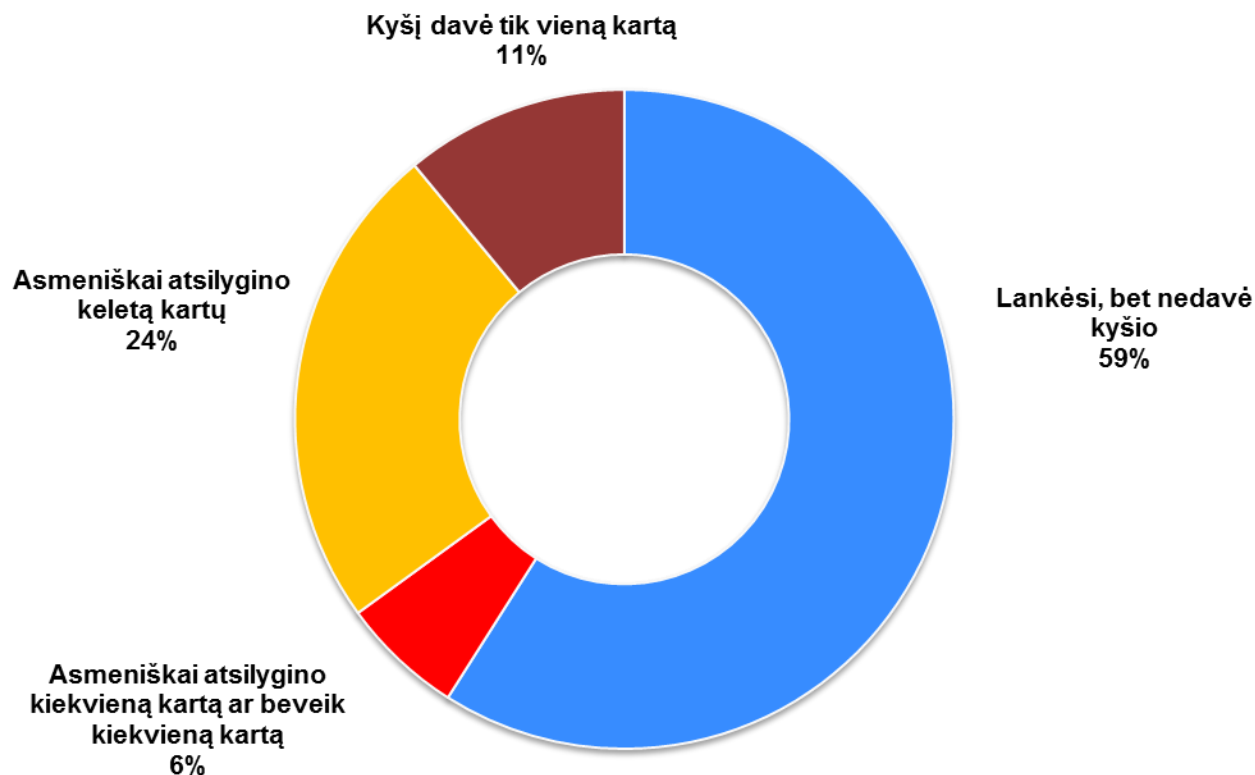
Visi respondentai (%)

AR PER PASKUTINIUS 12 MĖNESIŲ JŪS LANKĖTĖS KOKIOJE NORS GYDYMO ĮSTAIGOJE?
JEI TAIP, TAI AR PER PASKUTINIUS 12 MĖNESIŲ JŪS ATŠILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ)
MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS) UŽ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS?

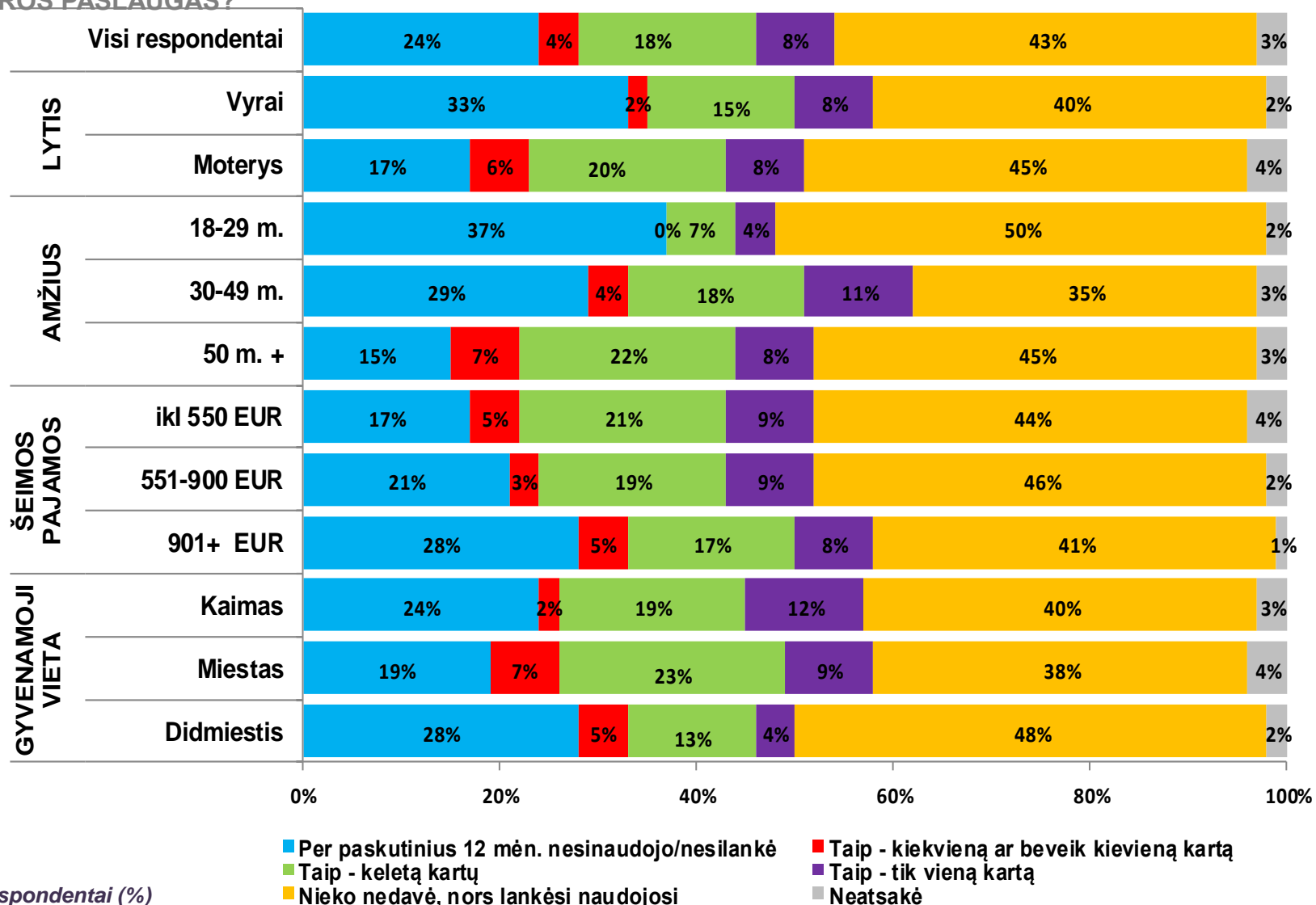

KOKIA DALIS GYVENTOJŲ, KURIE PER 12 MĖNESIŲ LANKĖSI GYDYMO ĮSTAIGOJE AR NAUDOJOSI KOKIOMIS NORS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOMIS, ASMENIŠKAI ATSILYGINO (DAVĖ KYŠĮ)

Per 12 mėn. lankėsi gydymo įstaigoje, N = 729 (%)

AR PER PASKUTINIUS 12 MĖNESIŲ JŪS LANKĖTĖS KOKIOJE NORS GYDYMO ĮSTAIGOJE? JEI TAIP, TAI AR PER PASKUTINIUS 12 MĖNESIŲ JŪS ATSILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ) MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS) UŽ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS?

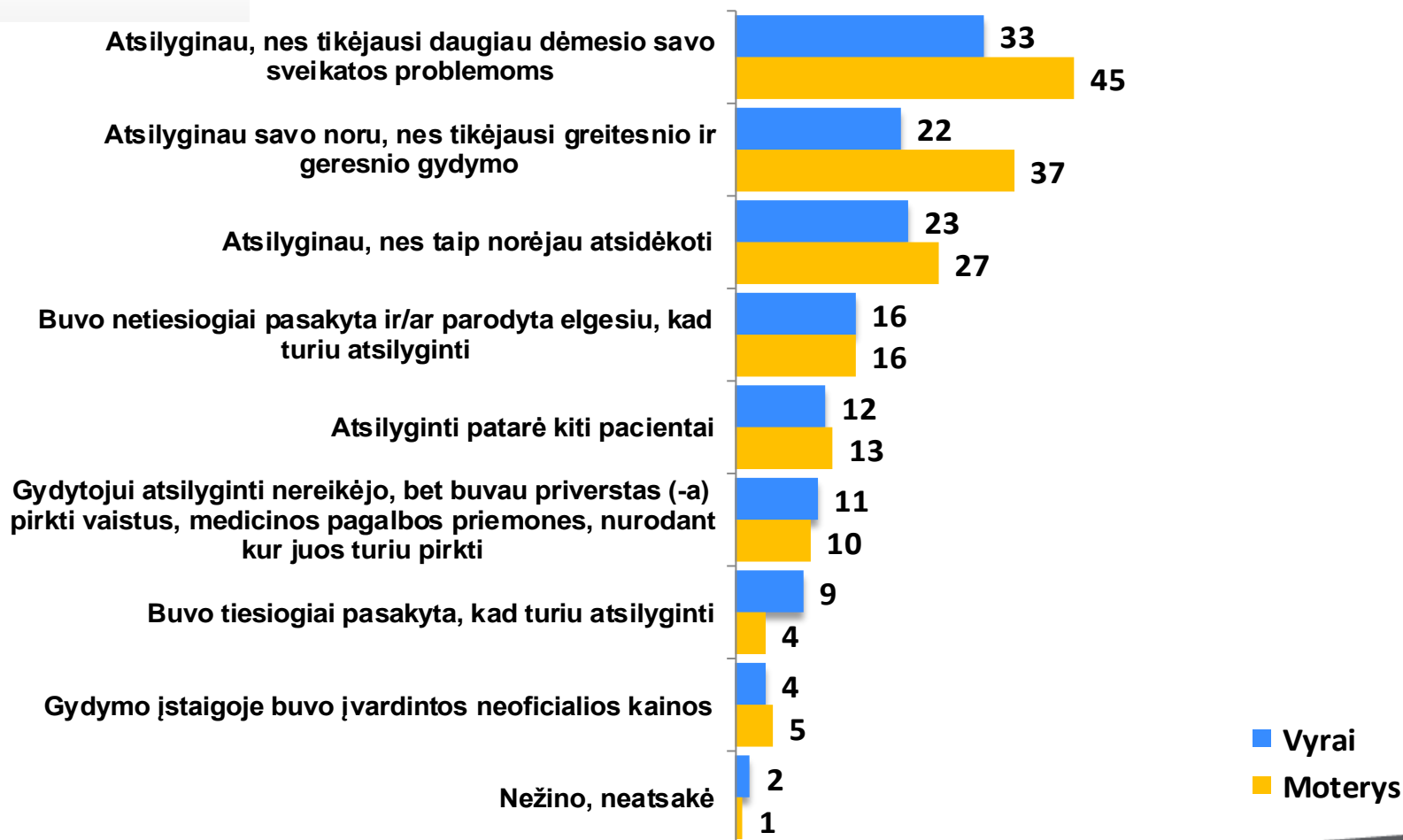
PASAKYKITE, KODĖL JŪS ASMENIŠKAI ATSILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ) MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS)?

Davę kyšį respondentai, N=303 (%)

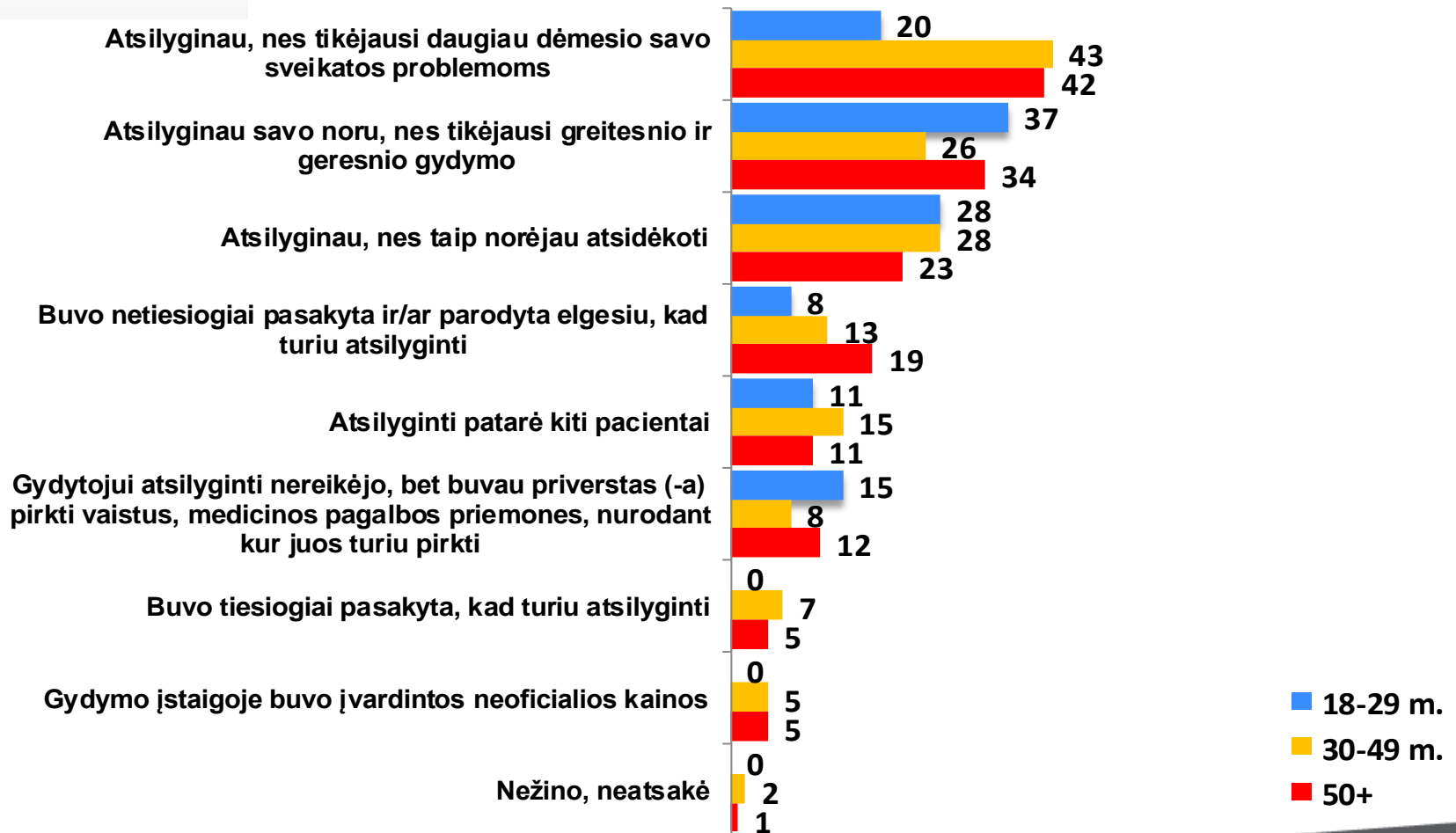
PASAKYKITE, KODĖL JŪS ASMENIŠKAI ATSILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ) MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS) ?

Davę kyšį respondentai, N=303 (%)

PASAKYKITE, KODĖL JŪS ASMENIŠKAI ATSILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ) MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS) ?

Davę kyšį respondentai, N=303 (%)

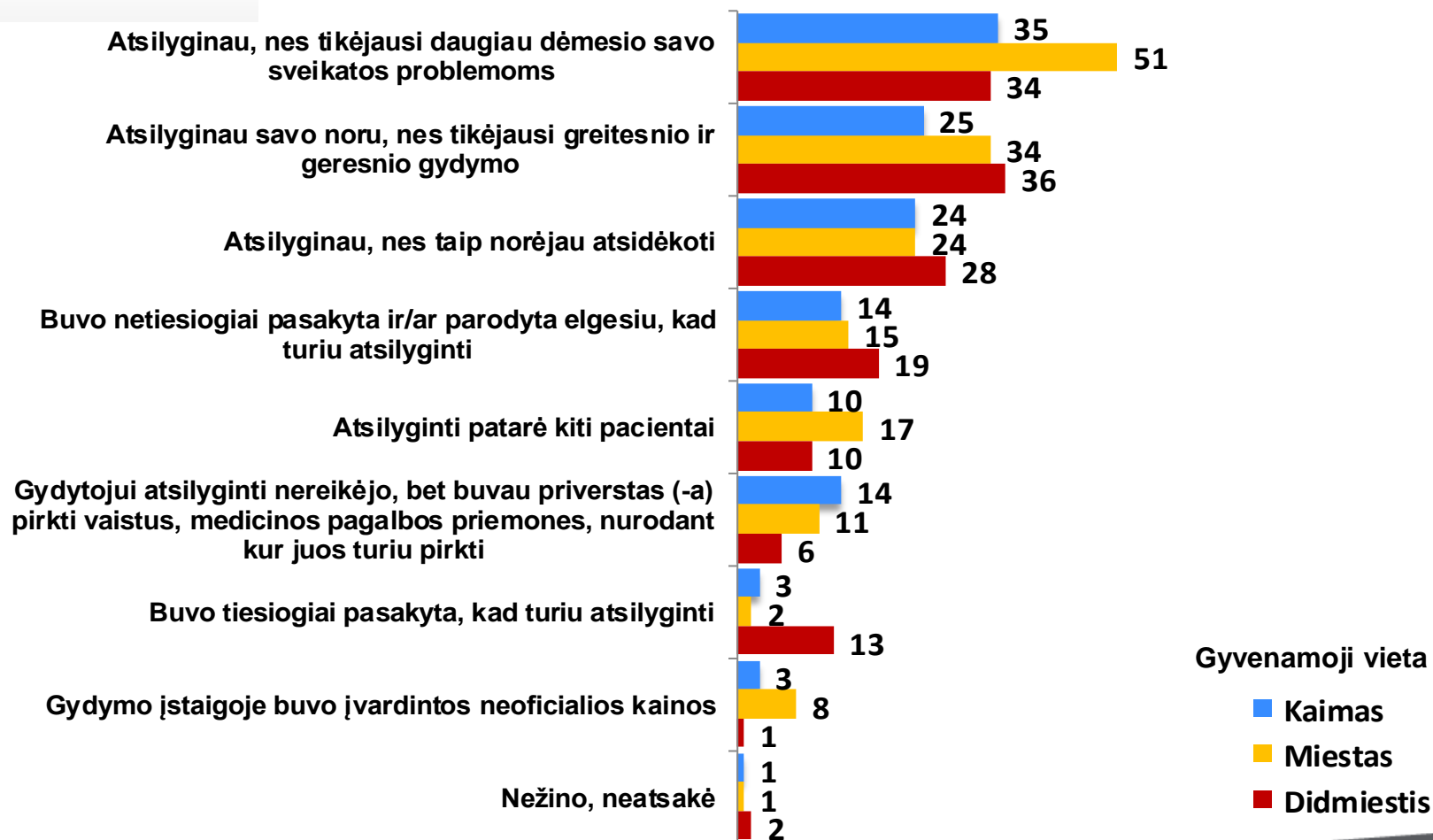
PASAKYKITE, KODĖL JŪS ASMENIŠKAI ATSILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ) MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS) ?

Davę kyšį respondentai, N=303 (%)

PASAKYKITE, KODĖL JŪS ASMENIŠKAI ATSILYGINOTE (DAVĖTE KYŠĮ) MEDICINOS DARBUOTOJUI (-AMS) ?

Davę kyšį respondentai, N=303 (%)

PAGRINDINĖS IŠVADOS

- Du iš trijų (67 proc.) suaugusių Lietuvos gyventojų sutinka, kad Lietuvoje veikia privalomasis sveikatos draudimas (PSD), kai gyventojai moka „sveikatos mokesčius“ (PSD) ir už tai apdraustieji didžiąją dalį sveikatos priežiūros paslaugų gauna nemokamai. Penktadalis (20 proc.) apklaustų gyventojų mano, kad už visą sveikatos priežiūrą Lietuvoje reikia mokėti (teisėtai ar neteisėtai), o kas dešimtas (9 proc.) respondentas nurodė, kad sveikatos priežiūra Lietuvoje yra nemokama ir už viską sumoka valstybė. Kad Lietuvoje veikia privalomasis sveikatos draudimas (PSD) dažniau nurodė moterys, didmiesčių gyventojai, respondentai su aukštesniu išsilavinimu bei su didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį (virš 900 eurų).
- Šeši iš dešimties (62 proc.) 18 metų ir vyresnių Lietuvos gyventojų mano, kad sveikatos priežiūros kokybė priklauso nuo asmeninio atsilyginimo (kyšio davimo) medicinos darbuotojams (27 proc. nurodė, kad labai priklauso ir 35 proc. kad greičiau priklauso), penktadalis (21 proc.) su tuo nei sutinka, nei nesutinka, o kiek daugiau nei dešimtadalis (13 proc.) nurodė, kad sveikatos priežiūros kokybė nepriklauso nuo kyšio davimo.
- Kad sveikatos priežiūros paslaugų kokybė priklauso nuo asmeninio atsilyginimo (kyšio davimo) daugiau mano vyresni nei 30 metų žmonės, gyvenantys kaime, respondentai su nebaigtu viduriniu išsilavinimu bei tie, kurie savo šeimos finansinę padėtį apibūdina kaip blogą (67 proc.). Pažymėtina, kad dirbantys privačiame sektoriuje kiek dažniau sutinka, kad sveikatos priežiūros kokybė priklauso nuo kyšio davimo (67 proc.), nei dirbantys valstybiniame sektoriuje (55 proc.).
- Labiausiai sveikatos paslaugų kokybės priklausomybę nuo kyšio davimo pastebi tie gyventojai (aštuoni iš dešimties), kurie mano, kad už visą sveikatos priežiūrą Lietuvoje reikia mokėti (teisėtai ar neteisėtai) – pusė iš jų (52 proc.) mano, kad paslaugų kokybė labai priklauso nuo asmeninio atsilyginimo ir dar trečdalis (33 proc.) nurodė, kad tai greičiau priklauso.
- Trys iš dešimties (30 proc.) respondentų per paskutinius 12 mėnesių asmeniškai atsilygino (davė kyšį) medicinos darbuotojams už suteiktas paslaugas, **keturi iš dešimties (43 proc.) naudojami kokiais nors sveikatos priežiūros paslaugomis, tačiau už tai niekaip neatsilygino**, o ketvirtadalis (24 proc.) per šį laikotarpį nesilankė gydymo įstaigose bei nesinaudojo jokiais sveikatos priežiūros paslaugomis.

- Tarp tų, kurie per lankėsi gydymo įstaigoje ar naudojos sveikatos priežiūros paslaugomis, **šeši iš dešimties (59 proc.) nedavė kyšio niekam**, ketvirtadalis (24 proc.) lankytojų už suteiktas paslaugas asmeniškai atsilygino keletą kartų, o kas dešimtas (11 proc.) iš pasinaudojusių sveikatos priežiūros paslaugomis per 12 mėnesių kyšį davė tik kartą. Dažniau už kitus kyšį davė moterys (34 proc. tarp visų moterų), vyresni nei 50 metų žmonės (37 proc.), mažesnių miestų gyventojai (40 proc.), respondentai baigę kolegiją ar technikumą (38 proc.) bei tie, kurie savo šeimos finansinę padėtį apibūdina kaip blogą (34 proc.) ar vidutinę (32 proc.).
- Keturi iš dešimties (40 proc.) respondentų, kurie mano, kad sveikatos priežiūros paslaugų kokybė priklauso nuo asmeninio atsilyginimo, teigia davę nors kartą kyšį, o tarp tų, kurie su tokiu teiginiu nesutinka, kyšį davusių ženkliai mažiau – vienas iš dešimties (9 proc.).
- Mažiau už kitus duoti kyšį medicinos darbuotojams linkęs jaunimas iki 30 metų (50 proc. iš jų lankėsi gydymo įstaigose, bet nedavė kyšio už paslaugas) bei gyvenantys didmiesčiuose (48 proc. lankėsi, bet kyšio nedavė).
- **Svarbiausia priežastis** (nurodė 40 proc. iš davusių kyšį), kodėl asmeniškai atsilygino medicinos darbuotojams – tai **noras sulaukti daugiau dėmesio savo sveikatos problemoms**. Tokį motyvą dažniau nurodė moterys, vyresni nei 30 metų žmonės, mažesnių miestų gyventojai, respondentai su viduriniu ar žemesniu išsilavinimu.
- **Antras pagal dažnumą** (32 proc. tarp davusių kyšį) motyvas, kodėl davė kyšį – **atsilygino savo noru, nes taip tikėjosi greitesnio ir geresnio gydymo**. Tai dažniau nurodė moterys, vyresni (virš 50 metų) ir jaunesni (iki 30 metų) respondentai, gyvenantys miestuose, respondentai su aukštesniu išsilavinimu bei su vidutinėmis šeimos pajamomis (551 – 900 eurų per mėnesį).
- **Trečioje vietoje** pagal paminėjimą (25 proc. tarp asmeniškai atsilyginusių) yra noras kažkaip atsidėkoti - „atsilyginau, **nes norėjau atsidėkoti**“. Tokį motyvą kiek dažniau nurodė jaunesni nei 50 metų žmonės, didmiesčių gyventojai, respondentai su aukštesniu nei viduriniu išsilavinimu bei su didžiausiomis šeimos pajamomis (virš 900 eurų per mėnesį).
- Kitos dažniau nurodytos kyšio davimo priežastys – buvo netiesiogiai pasakyta ar parodyta elgesiu, kad turi atsilyginti (16 proc. tarp davusių), atsilyginti patarė kiti pacientai (12 proc. tarp davusių) bei buvo priversti pirkti vaistus, medicinos pagalbos priemones, nurodant, kur konkrečiai tai turi pirkti (11 proc. tarp davusių kyšį).